

РЕШЕНИЕ

№ 4710

гр. София, 11.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69
състав,** в публично заседание на 20.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Радослав Стоев, като разгледа дело номер **9567** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, по реда на чл.203 - 207 АПК.

Производството е образувано по искова молба на Д. А. Т., ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.3, офис 5, чрез адв. Д. Т. от АК Б., срещу Министерство на правосъдието, за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в периода от 27.07.2021 г. до 27.09.2022 г., в размер на 60 000 лв., в резултат на отменена като незаконосъобразна Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г. на министъра на правосъдието, с която му е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“.

Ищецът твърди, че със съдебно решение № 8050 от 26.09.2022 г. по адм.д. № 2142/2022 г. на ВАС, V-то отделение, е отменена процесната Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г. за уволнение. Тази заповед била издадена след поредица от заповеди, с които са му наложени други дисциплинарни наказания: „порицание за срок от 9 месеца“ през 2018 г., „порицание за срок от 6 месеца“ през 2019 г., 2 пъти „порицание за срок от една година“ и един път „порицание за срок от 6 месеца“ през 2021 г. Считано от 06.04.2020 г. ищецът заемал длъжността „началник на затвор I-ва категория“ – в затвора [населено място]. Всички предходни дисциплинарни наказания били отменени от съда. Тези данни са наведени в исковата молба в подкрепа на твърденията за целенасочено и противоправно преследване на ищеца, за да се достигне до налагане на най-тежкото дисциплинарно наказание „уволнение“, както и

да обосноват психологическото му състояние към момента на издаване на незаконосъобразна Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г. С най-тежкото дисциплинарно обвинение органът по назначаване уронил доброто му име в обществото, а последвалият медиен отзвук му причинил психически и емоционален дискомфорт. Освен по централните новинарски емисии новината за уволнението на началника на софийския затвор били налични и в Интернет страниците на телевизиите, вкл. със снимки на служителя и коментари на причините за отстраняването. Това довело да негативно отношение спрямо ищеца дори и от непознати лица.

Ищецът твърди, че към датата на връчване на Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г. е бил в болнично заведение, със силно влошено здравословно състояние. Разгласяването на наказанието имало допълнителен неблагоприятен ефект предвид заеманата от него ръководна длъжност. За обезщетяване на твърдените болки и страдания, дискомфорт, стрес, накарнени чест, достойство, добро име и обществен престиж, влошаване на здравословното състояние и други нематериални последици, ищецът претендира обезщетение в размер на 60 000 лв.

Ищецът поддържа, че процесната заповед се отразила негативно върху целия му живот. Влошили се репутацията и авторитета му в професионален план. Постоянно бил преследван от чувство на несигурност, усещал негативното отношение сред познати и колеги, редица от които престанали да общуват с него, а други променили отношението си. Това довело до понижено самочувствие и самооценка, накарнен авторитет. Ищецът чувствал постоянен страх за справяне с ежедневните задължения, бил завладян от мрачни мисли, тревожност в висок интензитет. Усещал негативизъм, сякаш е човек, който е недостоеен за заемания ръководен пост, без морални и етични качества. Заеманият в системата на ГДИН ръководен пост, както и широкото медийно отразяване, причинили необратими последици за кариерата му и професионалния му имидж. Някои от негативните коментари на колегите достигнали до знанието му, което допълнително уронило авторитета му, чувствал се огорчен и обиден.

След издаването на Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г. силно се влошило здравословното му състояние – появили се главоболие и високо кръвно, обострили се минали заболявания. Негативната заповед се отразила и на семейните му отношения, а лабилното му психическо състояние преминало в посттравматично разстройство.

Малко преди връчване на заповедта – на 10.06.2021 г. починал бащата на ищеца, което обяснява тежкото психично състояние, в което се е намирал в този момент – баща, който е починал след тежко заболяване, и болна майка, за която трябва да се грижи.

За претърпените в периода от издаване на заповедта на 27.07.2021 г. до нейната отмяна на 26.09.2022 г. ищецът претендира обезщетение за неимуществени вреди в размер на 60 000 лв., ведно със законната лихва от 27.09.2022 г., до окончателното му изплащане, както и сторените в производството разноски.

Допълнително доводи навежда в писмена защита от 30.01.2025 г. с доводи от прието по делото заключение на вещото лице д-р К. и разпитаните по делото свидетели, съответни на приета по делото медицинска документация.

Ответникът Министерство на правосъдието оспорва иска в писмен отговор от 18.11.2024 г. и в съдебно заседание чрез юрк. Д.. Оспорва доказаността на елементите от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. Претендира за отхвърляне на иска и присъждане на разноски.

Участвалият в производството по делото прокурор – представител на СГП счита

исковата претенция за доказана и основателна.

Административен съд София град, съобразно наведените от страните факти и обстоятелства и приложените от страните доказателства, намира следното от фактическа страна:

С процесната Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г. на министъра на правосъдието на Т. е наложено най-тежкото дисциплинарно наказание „уволнение“ на основание чл.194, ал.2, т.1, т.2 и т.4, вр. чл.197, ал.1, т.6, вр. чл.203, ал.1, т.3 от ЗМВР – „неподаване на декларация по чл.153, ал.6 от ЗМВР“, т.8 „злоупотреба с власт или доверие“ и т.13 – „деяния, несъвместими с етичните правила за поведение на държавните служители в МВР, уронващи престижа на службата“. Към датата на издаването ѝ Т. е заемал длъжността „началник на затвора [населено място]“.

По делото не е спорно, че със съдебно решение № 8050 от 26.09.2022 г. по адм.д. № 2142/2022 г. на ВАС, V-то отделение, е отменена процесната Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г. за уволнение. Съдът е приел за недоказани наведените от органа по назначаване доводи за нарушение на чл.64 и чл.67 от Етичния кодекс за поведение на държавните служители в ГДИН, както и за възникнали правоотношения между Т. и инспектор Д. К. – главен надзирател в затвора [населено място].

При така установените факти съдът обосновава следните правни изводи:

Съгласно чл.1, ал.1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне отговорността по чл.1, ал.1 ЗОДОВ за дейност на ответната администрация, следва да са налице трите елемента от правопораждащия я фактически състав: 1.незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице; 2. имуществени или неимуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между тях. Правото на обезщетение възниква за вредите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането – чл.4 от ЗОДОВ. Преки са вредите, които се намират в причинна връзка с противоправното поведение, а непосредствени – следващите по време и място неправомерния резултат.

С аргумент от чл.154, ал.1 от ГПК, вр. чл.144 от АПК в тежест на ищеца е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявения иск обуславя неговата неоснователност.

В конкретния случай, наведеният в исковата молба незаконосъобразен индивидуален административен акт е Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г. на министъра на правосъдието относно наложено на ищеца дисциплинарно наказание „уволнение“. Изпълнена е отрицателната предпоставка по чл.204, ал.1 от АПК за отмяна на административния акт като незаконосъобразен. С оглед на изложеното са неоснователни доводите на ответника в отговора на исковата молба за липса на незаконосъобразни действия и бездействия, доколкото исковата претенция касае отменен по съответния ред незаконосъобразен индивидуален административен акт.

Основателно е възражението на ответника относно началния момент на претърпените от ищеца неимуществени вреди. Видно от ръкописното отбелязване върху Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г. същата е съобщена на Т. на 23.08.2021 г., когато служителят е сдал длъжността „началник на затвор I-ва категория“ в затвора

[населено място].

Относно релевантните елементи от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ съдът кредитира приета по делото съдебно-психиатрична експертиза (СПЕ) от 22.11.2024 г. като компетентно изготвена, неоспорена от страните и съответна на представена от ищеца медицинска документация.

Въз основа на медицинската документация по делото и личен преглед на ищеца на 20.11.2024 г. вещото лице д-р М. И. К.-Д. предоставя заключение, че в резултат на уволнението си ищецът е преживял разстройство в адаптацията. Определя това като дистрес и емоционално разстройство, които са нарушили социалното му функциониране и са възникнали в периода на адаптация към новите условия. Въз основа на снета от пациента анамнеза вещото лице посочва, че клиничната картина се представя с потиснато настроение-дистимия, тревожност, безпокойство за бъдещето, безсъние, безапетитие, редукция на телло, затвореност, прекъсване на социални контакти. Този протрахиран психоемоционален стрес с много голяма вероятност е отключил психосоматичен езофагиално-гастритно-жлъчен проблем. В конкретния случай разстройството в адаптацията е настъпило след низ от психотравмени преживявания, свързани с дисциплинарни производства, довели до астенизация на личността, което е утежняващ фактор за приемане на новината за уволнението. На 18.11.2024 г. била издадена етапна епикриза от д-р А. П. с диагноза „Смесено тревожно-депресивно разстройство“, което според д-р Д. доказвало последиците от преживяната психотравма. По този повод ищецът започнал медикаментозна терапия с антидепресант Золофт 50 мг, Антипсихотик Д. 2 тб. и транквилизатор Атаракс, както и психотерапия. Тревожно-депресивните оплаквания и симптоми на ищеца, на фона на пролонгираната психотравма, продължавали и до момента и го променили като човек, като личност, променили качеството му на социално функциониране. След разстройство в адаптацията, продължило няколко месеца, на фона на персистиращата психотравма, ищецът разгръща смесено тревожно-депресивно разстройство, което продължавало и към настоящия момент.

Вещото лице е категорично в заключението си, че издаването на Заповед № ЧР-03-110/27.07.2021г. се е отразила върху психичното състояние на ищеца като „голям стрес“, с потиснато настроение - дистимия, тревожност, гняв, витална мъка-«една топка ми се формираше в стомаха», безпокойство за бъдещето, мисли за вина, безсъние, безапетитие, редукция на телло, безинициативност, апатия, затваряне в себе си, спрял да контактува с приятелите си: „Не контактувах с никого, чувствах се като в балон, изолиран». В резултат на уволнението ищецът е преживял психично разстройство с диагноза Разстройство в адаптацията - дистрес и емоционално разстройство, които са нарушили социалното му функциониране и са възникнали в периода на адаптация към новите условия. Отразило се е върху качеството му на живот. Поради протрахиране на психотравмата, оплакванията са продължили и са прераснали в Смесено тревожно-депресивно разстройство. В заключението е отбелязано влошаване на психичното състояние на ищеца с диагнози Разстройство в адаптацията и Смесено тревожно-депресивно разстройство.

В о.с.з. на 02.12.2024 г. вещото лице д-р Д. предоставя отговор за наличие на причинно-следствена връзка от медицинска гледна точка, доколкото до момента на уволнението ищецът е функционирал нормално както в работата си, така и в социалната среда. Не случайно той си е плащал ипотеката в ДСК към този момент,

живее е на семейни начала. След датата на уволнението всички тези неща се разстроили. При ищеца вещото лице е установило затруднена адаптацията след уволнението (емоционален дистрес, емоционално разстройство), тъй като той не е могъл да си извършва обичайните ежедневни задължения, които е извършвал до този момент. Не е могъл да си планира бъдещото и да си плаща кредита, разстроили са се взаимоотношенията в семейството, той е напуснал семейството, останал е без препитание, и съответно тези факти са довели до тревожност, до депресивност, до редукия на тегло, безсъние, безапетитие, депресивни мисли. До този момент, той е спечелил пет дела, т.е. бил е адекватен да си води делата, да се върне на трудовата скамейка, да продължи работа, да се доказва като добър специалист. След това се е наложило да приема терапия, медикаменти, антидепресант Золофт, Невролептик, т.е. било е нужно да се повлияе както емоционалната сфера, така и мисловния процес, не че е имал психоза, но е имал доминанта, свръх ценна доминанта в резултат на уволнението. Това е било водещото в неговото поведение, в живота му със своите последици. На въпрос на ответника относно смъртта на бащата на ищеца вещото лице пояснява, че емоционалното му състояние би могло да бъде повлияно от смърт на близък човек, но характеристиката, съдържанието тук е различно. В смисъл такъв, че той е изпадал в финансова невъзможност, не е могъл да чертае бъдещето, да се справя с ежедневието си, да посреща елементарни ежедневни нужди и това е била доминиращата мисъл в психиката му, в съдържанието на мисловния процес. Това го установих от прегледа, защото мисленето, разговорът бяха насочени към загубата на работа. Темата за загуба на близък човек не е засягана. В допълнение, новината за уволнението е дошла внезапно. Той се е надявал, тъй като до този момент е печелил делата за порицание, че няма да има такъв драматичен край.

Съдът кредитира заключението на съдебно-психиатричната експертиза, не само като компетентно изготвено, но и като съответно на писмените доказателства по делото. По делото е представена Епикриза от МБАЛ „Здравето“, Гастроентерология, на името на Д. А. Т., за проведено болнично лечение в периода от 02.08.21 г. до 06.08.21 г. с Диагноза: Рефлукс езофагитис гр.А. К 29.3 Гастродуоденитис хр. Е.. К 82.8. Дизкинезия билиарум, Стеатозис хепатис“, според която пациентът „...Постъпва за първи път в отделението с оплаквания от тежест в епигастриума и дясно подребрие, горчив вкус в устата, гадене, повръщане стомашен сок с жлъчка. С настоящите оплаквания от месеци. Не се повлиял от приложената амбулаторна терапия. Постъпва за диагностично уточняване и лечение“. Според вещото лице д-р Д. именно протрахирания след уволнението психоемоционален стрес с много голяма вероятност е отключил психосоматичен езофагиално-гастритно-жлъчен проблем, документиран с визираната епикриза.

Представен е Амбулаторен лист № 226 от 08.07.2021г., издаден от д-р П. В. на името на ищеца с поставена диагноза „Разстройство в адаптацията: „Емоциите са в минорен тон...Мисленето е...центрирано към остро възникнали житейски проблеми...“.

Представени са 11 броя служебни бележки, издадени от В. И. – управител на Център „В. хелп“ в периода 10.11.2021 г. – 23.04.2023 г., които удостоверяват извършени от ищеца Д. А. Т., ЕГН [ЕГН], посещения на психолог в Център за психологическа подкрепа и логопедична терапия „В. хелп“, [населено място].

Според становище от 28.04.2023 г. на В. И. – психолог на Център „В. хелп“, през м.ноември 2021 г. била посетена от Д. А. Т. за консултация с психолог, по препоръка на д-р В. – психиатър в 22 ДКЦ. При първоначалния разговор установила силна

тревожност, напрегнатост и безперспективност в бъдещето. Пациентът споделил, че се затваря в себе си, започва да губи надежда, че може да си върне на работата и „доброто име“ и статут в обществото, защото много от досегашните му приятели и колеги се отдръпнали и това създавало у него чувство за вина и че е изоставен от всички, чувство на самота и празнота. Тревожността му се подсилвала от все по-честото забавяне на плащанията по ипотеката за имот в[жк], където живеел със съпругата си и двете им малолетни деца.

Относно конкретното емоционално състояние на ищеца по повод на процесното уволнение съдът кредитира показанията на свидетеля И. М. М. като такива на очевидец, който от дълго време и достатъчно близко познава ищеца. Св. М. установява, че след уволнението у ищеца настъпила коренна промяна. Т. се надявал, че няма да бъде издадена такава заповед, след като се запознаят с неговите обяснения. Коренната промяна се състояла в това, че до този момент той беше жизнерадостен човек, много общителен, имал голям кръг от познати, винаги бил готов да се усмихне и да сподели някаква шега. След края на м. август 2021 г. Т. станал умърлушен, потиснат, което не било присъщо за него. Споделил, че не само отношението към него се е променило, но и някои негови познати са започнали да го отбягват, защото се е разчуло, особено в техните среди, че директорът на софийския централен затвор е уволнен. Според свидетеля, ищецът живеел в непрекъснат стрес, тъй като изплащал издръжка към онзи момент на две или три деца. Безпокоял се, защото бил наясно, че едно дело е продължителен процес. Не бил същият човек, което „продължава до ден днешен“. Живецът в него угаснал. Отказвал покани за гостуване с аргумент, че не му е удобно, защото всички смятали, че е корумпиран. Свидетелят забелязъл у колеги едно недоверие и съмнение, че не може да няма някаква истина в заповедта за уволнение. От ищеца свидетелят разбрал, че много негови колеги са започнали да странят от него. Даже чувал ехидни фрази „Шефе, сготвиха ли те“, от което много го боляло, защото той бил амбициозен човек. Страдал, че колегите са се отдръпнали от него и са проявили негатив към него. Според М.: „Аз го познавам като психика, като манталитет и мога да кажа, че това беше голяма травма за него, особено когато се заговори. По понятни причини, когато нещо е тенденциозно, то боли. Тук беше много поръчкова работа и той беше засегнат и обиден“. След уволнението Т. се изнесъл от семейното жилище, защото „той се беше променил и тогава страдат и вътрешните отношения в семейството“. Свидетелят не установява в този период от живота си ищецът да е имал друг стрес извън уволнението. Месеци преди и след уволнението, това, за което ищецът говорел, било самото уволнение. Смъртта на баща му си била лично за него, но и до ден днешен говориел само за уволнението.

Съдът кредитира показанията и на св. д-р А. И. П. като на експерт – психиатър, който е лекувал ищеца непосредствено след неговото уволнение през 2021 г. в частната си практика в [населено място]. Според св. П., поводът за идването на ищеца при него през 2021 г. бил неговият увреден психичен статус - повишена тревожност, липса на концентрация, депресивно настроение и загуба на социални контакти, след като е бил уволнен от затвора като началник. Това е установил по данни на пациента и при негов преглед. Свидетелят П. потвърждава, че лично е издал на ищеца рецептурна бланка от

16.07.2021 г., с която е предписал медикаменти, свързани с тогавашното му състояние. Първото лекарство е Золофт, като антидепресант, следващото е Атаракс, като тимостабилизатор – медикамент, който стабилизира емоциите. За да издаде този документ, свидетелят е констатирал при прегледа завишена тревожност и депресивно състояние. Като причина за това състояние на пациента е приета съобщеното от него, че след уволнението му неговото социално функциониране изцяло е било променено - липса на контакти, липса на доверие, писане в медиите, всичко това допринесло за състоянието, в което се е намирал по време на прегледа и за което били предписани медикаменти. Свидателят определя състоянието на ищеца през тези години като „асансьор“ - имало периоди, когато е бил разведрен и това се е случвало, когато е печелил някакви съдебни дела. Според свидетеля, неговото състояние винаги е било свързано със съдебните му битки със системата, от момента на първото му посещение до сега, животът му бил свързан със съда. На конкретен въпрос относно заповедта за прекратяване на служебното правоотношение св. П. посочва, че тя се е отразила много негативно, защото това е промяна на цялостното му ежедневие и цялостното му функциониране - социална, битова и чисто лична. Когато един човек е ангажиран с такава дейност и носи цялата отговорност, естествено е, че всичко това, което се случва след уволнението му, според него е неправомерно, писането по вестниците, това как е оплют, изритан и т.н., му се е отразило изключително негативно. Това е довело и до тези депресивни състояния, до тревожността, до социалната изолацията, всичко това, което Т. е разказвал на свидетеля и за което е изписал медикаменти, вкл. антидепресант Д., който приемал и към момента. По снети от специалиста данни на пациента, той е бил изцяло изолиран от колегите си, от хората, с които е поддържал някакви социални контакти, чувствал се е толкова отдалечен и унижен, че и телефонът му спрял да звъни. По някакъв начин този огромен кръг от приятели и познати се е свил до единични бройки. Споменал, че има проблеми и с банките, както и, че жена му го е напуснала, което също било свързано с негативните неща в личен аспект и със сигурност му е причинило болки и страдания, поради нарушено социално функциониране и социалната изолация. Лекарят установява наличие на чисто психосоматични заболявания, които могат да бъдат отключени именно на базата на една тежка психична травма. Свидателят е категоричен, че „поводът за всичко това беше уволнението“. При всичките му посещения, когато и да е имало разговори, *всички са били във връзка с уволнението му*. Изложеното мотивирало психолога да постави диагноза смесено тревожно-депресивно разстройство - разстройство на базата на стресови състояния. Това състояние продължавало повече от 6 месеца, като в зависимост от начините на реакция в кризисни ситуации и на личностната структура на човека, то можело да отmine, но можело и да продължи години наред. При Т. психиатърът е установил протрахирана реакция - тоест продължителна реакция. Със сигурност било възможно описаното състояние да е породено от смърт на близък човек, но колкото и пъти да са се виждали, не били коментирали за смърт на близък човек.

Свидателят П. издал Амбулаторен лист № 2432380AA3 А2 от 18.11.24 г. и Етапна епикриза от 18.11.24 г. с диагноза Смесено тревожно-депресивно

разстройство: „Анамнеза: След неправомерно уволнение през 2021г. е посещавал психиатричния кабинет няколкократно, поради завишена тревожност, потиснато настроение и емоционална ангажираност. Поради конфиденциалност и негово желание не е амбулаторно отразяван. Към момента на прегледа с набелязани невровегетативни нарушения, без пълна ремисия. Обективно състояние: Вътрешно напрегнат, тревожен, дистимен фон на настроението, изцяло ангажиран с воденето на дела за случая...Лечение: Д. 1-1-0тб., Атаракс 25мг-0-0-1 при нужда”.

Съвкупната преценка на събраните по делото доказателства – гласни, писмени и експертни, навежда съда на категоричен и несъмнен извод за доказаност на всички елементи от фактическия състав на отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ – претърпени от ищеца неимуществени вреди, в пряка причинна връзка с отменената като незаконосъобразна незаконосъобразна Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г. на министъра на правосъдието, с която му е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“. Вещото лице д-р Д. е категорична, че именно в резултат на уволнението ищецът е преживял разстройство в адаптацията. Определя това като дистрес и емоционално разстройство, които са нарушили социалното му функциониране и са възникнали в периода на адаптация към новите условия. Въз основа на снета от пациента анамнеза вещото лице посочва, че клиничната картина се представя с потиснато настроение - дистимия, тревожност, безпокойство за бъдещето, безсъние, безапетитие, редукция на телло, затвореност, прекъсване на социални контакти. Този *протрахиран (продължителен)* психоемоционален стрес с много голяма вероятност е отключил психосоматичен езофагиално-гастритно-жлъчен проблем. След разстройство в адаптацията, продължило няколко месеца, на фона на персистиращата психотравма, ищецът разгърнал смесено тревожно-депресивно разстройство, *което продължавало и към настоящия момент*. Всички това се отразило върху качеството му на живот, което безпротиворечиво се установява и от разпитаните по делото свидетели. От медицинска гледна точка вещото лице д-р Д. безспорно установява наличие на причинно-следствена връзка между уволнението и описаното от нея психично състояние. В тази връзка експертът се аргументира със споделеното от пациента, което е и напълно житейски логично и съответно на стресовия фактор – уволнение от ръководна позиция, след 21 години трудов стаж в системата – не е могъл да планира бъдещото си, да си плаща кредита, разстроили са се взаимоотношенията в семейството, той е напуснал семейството, останал е без препитание, и съответно тези факти са довели до тревожност, до депресивност, до редукция на телло, безсъние, безапетитие, депресивни мисли. Съдът приема за доказани претърпените неимуществени вреди и причинно-следствената им връзка със заповедта за уволнение, доколкото и вещото лице, и свидетелите са категорични, че при споделянето с тях ищецът е *„имал една свръх ценна доминанта и тя била уволнението му“*. Освен относно психичното състояние на ищеца за исковия период, наред с експертните пояснения на в.л. д-р Д., съдът кредитира показания на св. М. относно отношението на колегите му след уволнението, което макар и житейски логично и разбираемо за тях, е силно негативно от гледна точка на

уволнения служител - колегите се отдръпнали и проявили негатив към него. С оглед на тяхната експертна стойност следва да се кредитират и показанията на св. д-р П., който след уволнението на ищеца през 2021 г. е установил при преглед на Т. завишена тревожност и депресивно състояние. Според съда, свидетелските показания на д-р П. потвърждават и наличието на причинно-следствена връзка между заповедта за прекратяване на служебното правоотношение и претърпените от ищеца неимуществени вреди - заповедта се отразила много негативно на ищеца, защото това е промяна на цялостното му ежедневие и цялостното му функциониране - социална, битова и чисто лична, като „поводът за всичко това било уволнението“.

Без претърпените неимуществени вреди от предходните заповеди за налагане на дисциплинарно наказание, да са предмет на настоящия съдебен спор, съдът приема, въз основа на приложените към исковата молба писмени доказателства, че в кратък период преди уволнението му през 2021 г. на ищеца са наложени пет други дисциплинарни наказания, което предполага завишена тревожност от негова страна към момента на налагане на най-тежкото дисциплинарно наказание. В тази връзка са житейски логични обясненията му, че е „бил нарочен“, т.е. бил е наясно с политиката на органа по назначаване по налагане на дисциплинарни наказания с цел достигане до най-тежкото – уволнение. От друга страна, към исковата молба са приложени и редица писмени обяснения и възражения на служителя, които потвърждават доводите му, че независимо от отношението към него, ищецът се е надявал да не се достигне до най-тежкото наказание, т.е. същото е дошло изцяло непредвидено и независимо от спечелените съдебни дела по обжалване на другите дисциплинарни наказания – л.65-69, л.73-78 от делото. Доказано е и наличието на широко медийно отразяване на процесното уволнение, което придава логичност на твърденията на ищеца за изостряне на негативните му усещания поради масово разпространение на негативна информация за него – л.86-107 от делото.

Съвкупната преценка на всички установени по делото обстоятелства навежда на категоричен и несъмнен извод за наличие на кумулативно въздействие върху ищеца на фактори, които засилват негативните усещания и емоции от самото уволнение, респ. са пречка за неговото психическо възстановяване след този акт – ищецът е атакуван с други дисциплинарни наказания, един месец преди уволнението баща му почива, а по време на опитите за връчване на заповедта за уволнение, същият е в болнично заведение като придружител на болната си майка. Уволнението е широко медийно отразено, в която връзка ищецът загубва контакт в широкия си кръг от колеги. След уволнението колегите прекъснали отношенията си с ищеца, който изпитвал тяхното негативно отношение, свързано с дисциплинарно обвинение за етични нарушения. В допълнение – уволнението се отразило изключително негативно на семейните отношения, като било свързано и с изключително тежки имуществени негативи поради необходимост от погасяване на кредит и изплащане на издръжка на деца. При така установените по делото факти звучат логично твърденията в исковата молба за накърняване на *реномето и авторитета на ищеца в професионален план, както и за пълна загуба и безтегловност в личен план*. Безспорно доказани посредством СПЕ и

медицински документи по делото са твърденията, че именно след издаването на процесната Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г., силно се влошило здравословното състояние на ищеца. Появили се както изцяло нови заболявания, така се обострили и съществуващи такива.

По делото е представена Епикриза от МБАЛ „Здравето“, Гастроентерология, на името на Д. А. Т., за проведено болнично лечение в периода от **02.08.21 г. до 06.08.21 г.** с Диагноза: Рефлукс езофагитис гр.А. К 29.3 Гастродуоденитис хр. Е.. К 82.8. Дизкинезия билиарум, Стеатозис хепатис“, според която пациентът „...Постъпва за първи път в отделението с оплаквания от тежест в епигастриума и дясно подреброе, горчив вкус в устата, гадене, повръщане стомашен сок с жлъчка.

Житейски логично е, интензитетът на твърдените и доказани по делото неимуществени вреди, претърпени от ищеца в резултат на уволнението му със Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г., да е допълнително завишен поради заеманата от него **ръководна длъжност**, след повече от 21 години трудов стаж в системата на ГДИН и последователно израстване в служебната йерархия. При тези обстоятелства следва да се приемат за доказани и твърденията в исковата молба, че заповедта за уволнението имала необратими последици за кариерата и професионалния му имидж, които ищецът възприемал като уронващи авторитета му на ръководен служител с безупречна репутация. В тази връзка и при определяне на размер на обезщетение на неимуществени вреди съдът приема, че следва да съобрази, че заеманата от ищеца *ръководна позиция му придава качество на публична личност*. С други думи, негативите от засягащия го отрицателен акт са завишени с оглед очакванията на обществото и колегите към него за безупречна морална и етична отговорност, а уволнението е свързано именно с дисциплинарно обвинение за тяхното накарняване.

Съдът намира за релевантно Тълкувателно решение № 4 от 06.11.2023 г. по тълк. д. № 4/2022 г., ОСС на ВАС, I и II Колегии, според което разпоредбата на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ е приложима за обезщетение за неимуществени вреди от отменена като незаконосъобразна заповед за прекратяване на служебно правоотношение, когато специален закон предвижда право на обезщетение в размер на получаваните възнаграждения.

Размерът на обезщетението за неимуществени вреди съгласно чл.52 ЗЗД следва да се определи от съда по справедливост. Съобразно задължителните указания, дадени в т.ІІ от ППВС № 4/1968 г. понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Справедливият размер на обезвредата следва да почива на обективни критерии и да бъде адекватен от претърпените вреди. Обезщетението трябва е съразмерно с вредите и да отговаря, както на конкретните данни по делото, така и на обществените представи за справедливост. С други думи, в съдебното производство по присъждане на обезщетение посочените неимуществени вреди следва да намерят материален израз, който законът в нормата на чл.52 ЗЗД определя „по справедливост“, макар

неимуществените вреди да нямат стойностно изражение и да не подлежат на аритметично изчисляване.

Размерът на обезщетението за неимуществени вреди съобразно нормата на чл.52 ЗЗД следва да се определи по справедливост. Съобразно задължителните указания, дадени в т.ІІ от ППВС № 4/1968 г. понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Обезщетението трябва е съразмерно с вредите и да отговаря както на конкретните данни по делото, така и на обществените представи за справедливост. То трябва да удовлетворява изискването за справедливост и при съпоставянето му с други случаи по аналогични казуси - в този смисъл решение № 37 от 11.02.2009 г. по гр. д. № 5367/2007 г., Г. К., І Г. О. на ВКС.

Също и в Решение № 179 от 13.02.2019 г. по гр.д.№ 3735/2017 г. на ГК, ІV ГО на ВКС, според което „Размерът на обезщетенията за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост след преценка на всички конкретни обективно съществуващи обстоятелства; с оглед особеностите на всеки конкретен случай и при наличие на причинна връзка с незаконните актове на правозащитните органи, в който смисъл са и задължителните постановки на ППВС № 4 от 23.12.1968 г. и Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на вкс по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК на ВКС. От значение за размера на обезщетението са тежестта на престъплението, за което е било повдигнато незаконно обвинение; продължителността на незаконното наказателно преследване; интензитета на мерките на процесуална принуда; броят и продължителността на извършените с негово участие процесуални действия; начинът, по който обвинението се е отразило върху пострадалия с оглед личността му и начина на живот; рефлектирало ли е обвинението върху професионалната реализация на пострадалия, на общественото доверие и социалните му контакти, отраженията в личната му емоционална сфера, здравословното му състояние и пр. фактори, които следва да се преценяват съобразно конкретните обстоятелства за всеки отделен случай. наред с тези обстоятелства, при определяне на обезщетението съдът следва да съобрази и обществените критерии за справедливост, свързани с икономическите условия в страната и жизнения стандарт на населението за съответния период, следвайки принципа за пропорционалност между претърпените от пострадалия неимуществени вреди и паричното им обезвъзмездяване“.

В конкретния случай, при определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът съобразява съвкупното въздействие върху психиката на ищеца на следните фактори: наложено е най-тежкото дисциплинарно наказание „уволнение“ с обвинения за етични нарушения на служител, който заема ръководна длъжност и има над 20 години трудов стаж в системата на ГДИН; непосредствено преди това психичното състояние на Т. е разклатено поради последователно наложени му многобройни дисциплинарни наказания (само през 2021 г. три на брой), смъртта на баща му на 10.06.2021 г. и влошеното здравословно състояние на майка му; уволнението е широко медийно отразено, в която връзка ищецът загубва контакт в широкия си кръг

от колеги; уволнението се отразило изключително негативно на семейните отношения; имало тежки имуществени негативи поради необходимост от погасяване на кредит и изплащане на издръжка на деца; в причинно-следствена връзка с уволнението рязко се влошило здравословното състояние на ищеца, което лекарите определят като „разстройство в адаптацията, продължило няколко месеца, на фона на персистиращата психотравма, след което ищецът разгърнал смесено тревожно-депресивно разстройство, което продължавало и към настоящия момент“. *Доказани са твърденията в исковата молба за накърняване на реномето и авторитета на ищеца в професионален план и за пълна загуба и безтегловност в личен план.*

Като обективна база за сравнение на присъденото обезщетение съдът приема размера на минималната месечна работна заплата за страната, която считано от 01.01.2021 г. е 650 лв., а от 01.04.2022 г. – 710 лв. Съдът съобразява и релевантния период на обезщетение от връчването на акта на 23.08.2021 г. до отмяната му на 26.09.2022 г., т.е. близо 13 месеца. Въз основа на СПЕ и на свидетелските показания на св. д-р П. съдът приема, че през целия така посочен период интензитетът на неимуществените болки и страдания при ищеца, в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с уволнението му, е бил изключително интензивен. За последното обстоятелство допринася гореспоменатото въздействие на множество негативни фактори в живота на ищеца след 27.07.2021 г., при съобразяване на заеманата от него ръководна длъжност в ГДИН.

Като се има предвид, че интензитетът на неимуществените вреди непосредствено след налагане на наказанието е особено силен, при доказаност на неговата внезапност, свързана със субективното чувство за несправедливост на наказанието (съобразно минимална работна заплата до 01.04.2022 г. от 650 лв.) и при съобразяване на многобройните неблагоприятно въздействащи върху психиката на ищеца фактори, съдът приема, че месечното обезщетение следва да е над размера на минималната работна заплата. Това е така, тъй като е наказан ръководен служител с дългогодишен стаж в системата на ГДИН, с дисциплинарни обвинения за етични нарушения, което повишава усещането за накърняване на доброто име и имиджа в обществото. Към тези фактори следва да се добавят неблагоприятното въздействие в семеен и имуществен план и влошеното здравословно състояние.

В заключение, съдът приема, че месечно обезщетение в размер на 850 лв. или за релевантния 13-месечния период от 23.08.2021 г. до 26.09.2022 г. **общо в размер на 11 050 лв.** е съразмерна обезвреда на доказаните неимуществени вреди и отговаря, както на конкретните данни по делото, така и на обществените представи за справедливост, макар неимуществените вреди да нямат стойностно изражение и да не подлежат на непосредствено аритметично изчисляване. Тази сума следва да се присъди ведно със законната лихва от отмяната на незаконосъобразния административен акт на 26.09.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

Съгласно задължителните указания на т.4 от Тълкувателно решение № 3/2005 г. на ОСГК на ВКС началният момент на забавата и съответно на

дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове – в случая на 26.06.2022 г. Вярно е, че от датата на падежа до датата на предявяване на иска претенцията за лихва за забава представлява самостоятелен иск с правно основание чл.86 ЗЗД, но с оглед заявената претенция за присъждане и на законна лихва от датата на предявяване на иска, съдът намира, че няма пречка лихвата за забава да се присъди от датата на падежа на основното задължение като негова законна последица, а конкретният размер да се установи в изпълнителното производство.

За разликата до предявения размер от 60 000 лв. искът за обезщетение за неимуществени вреди следва да се отхвърли.

В идентичен размер са присъдени обезщетения, както следва: с Решение № 4861 от 19.05.2022 г. по адм. д. № 11359/2021 г. на ВАС, III-то отделение, е присъдено обезщетение за неимуществени вреди в размер на 11 000 лв., с Решение № 1587 от 08.02.2017 г. по адм. д. № 439/2016 г., на ВАС, III-то отделение, е присъдено обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лв., с Решение № 3241 от 05.04.2022 г. по адм. д. № 10605/2021 г., на ВАС, III-то отделение, е присъдено обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5 000 лв., но поради наложено дисциплинарно наказание „намаляване на трудовото възнаграждение с 10 % за срок от 6 месеца“ на магистрат.

При тези изход на спора и на основание чл.10, ал.3 от ЗОДОВ на ищеца следва да се присъдят сторените в съдебното производство разноски за 10 лв. за държавна такса и 815 лв. разноски за съдебна експертиза. Претендираното адвокатско възнаграждение в размер на 6000 лв. следва да се присъди съобразно уважената част от иска от 11 050 лв., или сума в размер на 1 105 лв.

На основание чл.10, ал.4 от ЗОДОВ ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лв. съгласно чл.24, изр.2 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - С. град, Първо отделение, 69-и състав,

Р Е Ш Е Н И Е :

ОСЪЖДА Министерство на правосъдието, [населено място], [улица], да заплати на Д. А. Т., ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.3, офис 5, чрез адв. Д. Т. от АК Б., на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в периода от 23.08.2021 г. до 26.09.2022 г. в резултат на Заповед № ЧР-03-110 от 27.07.2021 г. на министъра на правосъдието, в размер на 11 050 лв., ведно със законната лихва от 26.09.2022 г. до окончателното му изплащане, както и сторените по делото разноски в размер на 10 лв. за държавна такса, 815 лв. за съдебна експертиза и 1 105 лв. за адвокатско възнаграждение.

ОТХВЪРЛЯ иска за разликата до предявения размер от 60 000 лв., както и за периода от 27.07.0221 г. до 22.08.0221 г.

ОСЪЖДА Д. А. Т., ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес [населено място], [улица], ет.3, офис 5, чрез адв. Д. Т. от АК Б., да заплати на Министерство на

правосъдието, [населено място], [улица], на основание чл.10, ал.4 от ЗОДОВ
юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лв.

Решението може да се обжалва в 14 дневен срок от съобщението до страните
за постановяването му с касационна жалба пред ВАС на РБ.

СЪДИЯ: